

A Körös-Maros Nemzeti Park természeti értékei I.

A KÖRÖS-MAROS NEMZETI PARK
NÖVÉNYVILÁGA

A Körös-Maros Nemzeti Park növényvilága

A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság kiadásában, 2012-ben megjelent „A Körös-Maros Nemzeti Park növényvilága” című könyv, mely a nemzeti park természeti értékeit bemutató sorozat első kötete.

A kötet a Dél-Tiszántúlt legjobban ismerő terepbotanikusok közreműködése révén teljes körűen, közérthető módon mutatja be hazánk hetedikként létrehozott nemzeti parkjának flóráját. A színes felvételekkel gazdagon illusztrált könyv 112 védett és veszélyeztetett növényfaj részletes, morfológiai bélyegekre, elterjedésre, veszélyeztetettségre és állomány nagyságra vonatkozó információval, előfordulási térképpel, valamint habitusfotóval elkészített leírását tartalmazza, élőhelyeik részletes bemutatásával együtt. A kötet további fejezeteiből képet kapunk a Dél-Tiszántúl természetföldrajzi viszonyairól, növényvilágának kialakulásáról és megismerkedhetünk egykori és jelenkori kutatóinak munkásságával. A könyv külön erénye, hogy tartalmazza a szerzők által összeállított, a Dél-Tiszántúl 562 fajt számláló Vörös Listáját is.

Szerzők: Csathó András István, Deli Tamás, Dr. Jakab Gusztáv, Dr. Penksza Károly, Sallainé Kapocsi Judit, Dr. Sramkó Gábor, Dr. Sümegei Pál, Tirják László, Tóth Tamás

A könyv jellemzése:

Oldalszám: 416 oldal

Mérete: 18,8 x 24,6 cm

Több mint 400 színes fotóval, számos grafikával

Külső színes borítóval

Cérnafűzött, vászonkötéssel

A könyv tartalmából:

- Előszó

- A szerkesztő előszava

- A Körös-Maros Nemzeti Park bemutatása

- A Dél-Tiszántúl természetföldrajzi viszonyai

- A Dél-Tiszántúl növényzetének negyedidőszaki fejlődése

- A tájhasználat története a Dél-Tiszántúlon a honfoglalástól napjainkig

- A Dél-Tiszántúl növényzetének kutatói

- A Körös-Maros Nemzeti Park növényritkaságai (6 élőhely és 112 növényfaj részletes leírásával)

Vizes élőhelyek és mocsarak növényvilága

Árterek növényvilága

Erdők növényvilága

Szikes puszták növényvilága

Szikes tavak és mocsarak növényvilága

Löszgyepek növényvilága

- Növényritkaságok és élőhelyek védelme Körös-Maros Nemzeti Parkban

- A Dél-Tiszántúl növényfajainak Vörös Listája

- Irodalomjegyzék

A könyv ára 3500.- Ft. a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság árusítóhelyein személyesen:

Déaványa Sterbetz István Tűzokvédelmi Látogatóközpont, Déaványa, Réhely

Szarvas Körösvölgyi Látogatóközpont (5540, Szarvas, Anna-liget 1.)

Megrendelhető még a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóságtól a judit.kapocsi.sallaine@kmp.hu e-mail címen vagy a nemzeti park központi telefonszámán (06-66-313-855), az alábbi adatok megadásával:

- darabszám,
- postázási cím,
- számlázási cím.

A postázás esetén a postaköltséget a vásárló fizeti meg. A kötet postázására a számla kiállítását követően az összeg átutalása után kerül sor.

AJAKOSOK – LAMIACEAE

MACSKAHERE

Phlomis tuberosa L.

Védett

LEÍRÁS: 60-150 cm magasra megnövő, feltűnő és dekoratív évelő faj. Szára elágazó, gyakran pirosló, négyzetes, kopasz. Levelei átellenesen állnak, az alsók pelyhesek, mélyen szíves vállból háromszögtojásdadok, hosszú nyelűek, csipkés szélűek, 10-25 cm hosszúak. A szár felső részén szálas-lándzsás murvalevelek vannak, melyek hónaljában tömött álörvökben helyezkednek el a virágzatok. Az álörvökben 20-40 virág van. A virágok rózsaszínűek vagy halvány vörösek. A virágörvökben merev szőrű vagy kopasz árszerű előlevelek vannak. A csővé összeforrt pártá 15-20 mm hosszú, felső cimpája hosszan előreahajló, rojtos szélű, és sisakszerűen borul az alsó ajakra.

VIRÁGZÁS: VI-VII.

ÉLŐHELY: Mészkedvelő növény, erdősztyepp-faj. Lőszőlgyesekben, lőszpusztaréteken, legelőkön, karszobokorodókban és mészkősziklagyepszekben él. A Tiszántúlon lőszgyepek növénye. Jellemző élőhelyét jelentik a mezsgyék és a kunhalmok.

VESZÉLYEZTETTSÉG: Jelentős állományai élnek a nemzeti park területén, így védelme megoldottnak tekinthető. Sok állománya van védett területen kívül, mezsgyékben, különösen a Békés-Csanádi háton. Állományait leginkább a gyepek feltörése és a mezsgyék elszántása veszélyezteti. Levélzetét és virágát gyakran lisztharagombás fertőzések támadják meg.

ELTERJEDÉS: Eurázsiai elterjedésű faj. Európában elterjedése a Balkán északi részén és a Kárpát-medencén át egészen Németországig tart. Hazánkban az Északi- és a Dunántúli-középhegységben egészen a Bakonyig

gyakori, de előfordul a Soproni-hegységben is. Az Alföldön még sokfelé vannak nagy állományai, különösen a Mezőföldön, a Hortobágyon és a Hevesi-síkon.

ELŐFORDULÁS: A Körös-Maros Nemzeti Parkban több ezres állománya él a Csanádi pusztákon, a Királyhegyesi-pusztán. Kisebb állományaival találkozhatunk a Tompapusztai lőszgyepen, a Déványai-Ecségi pusztákon (Bata), a Kigósi-pusztán, a Kis-Sárrétlen (Szalontai-legelő, Csillaglaposi-legelő), a Csonvási lőszgyepen, a Tatársánci ősgyepen, a Maros-ártéren (Bekai-halom) és a szeghalmi Kék-tó mellett. Védett területeken kívül elterjedt a Békés-Csanádi háton, de előfordul Szarvas, Kondoros, Szeghalom és Szentés települések határában is.

MEGJEGYZÉS: A macskahere magyar nevét jellegzetes gyökérgumóiról kapta.

IRÓDALOM: Csathó A. (I.) 1986, Csathó A. (I.) 2001, Kertész 2000a

